

DE CURAÇAOSCHE COURANT.

Deel LXV. ZATURDAG den 29sten SEPTEMBER 1877. No. 39.

EEN VREESELYKE DAG.

En er was eene zware droogte in het land.

Mensch én dier én plant, alles smachtte naar regen.

De boomen en planten waren dor en verschroeid; groot- en kleinvee bezweek in menigte door gebrek aan voeder en water; de mensch wendde zyn blik hemelwaarts om den regen in het verschiet te zien. En veel belovend waren de verschynselen die de hemel telkens en telkens weder aanbood, en groot, groot was de teleurstelling die men telkens en telkens weder moest ondervinden.

De droogte hield steedsjaan.

Sedert den vyf en twintigsten dag van Herfstmaand van het jaar 1876, toen de sluizen des hemels zich over Curaçao geopend hadden, zware maar geen heilzame regens gevallen waren, aan huis en kudde groote verliezen waren toegebragt, sedert dien dag leed Curaçao aan droogte.

Elke verandering van de gedaante der maan deed nieuwe verwachtingen ontstaan, maar elke nieuwe verwachting verdween zoodra zy geboren was. Wat zal er van ons worden, wat van ons vee, wat van ons land? waren vragen die den morgengroet vervingen, en in plaats van den avondgroet hoorde men, Hoe lang nog?

Maanden en maanden gingen met haren langzamen tred henen, — by het ongeluk schrydt de tyd zoo langzaam voort, — en geen regen kwam om mensch en dier en het aardryk te verkwikken.

Zoo naderde weder de Herfstmaand.— De zoo dikwerf teleurgestelde hoop verlevendigde zich weder; de wolken in het verschiet kondigden regen aan.

Al weder teleurstelling, teleurstelling die by velen tot wanhoop oversloeg.

"Wanneer in deze maand de maan vol is, zullen wy regen krygen," luidde het heilspellend uit den mond van ouden van dagen, en de hoop die een ieder koesterde, de behoefte die een ieder gevoelde, deed in die voorspelling een blyde boodschap zien.

Het was Zaturdag, wy telden den 22sten.

De maan was vol.

Er was eene verandering in den atmosfeer waar te nemen.

De wolken pakten zich zamen, de gezigteinder werd al duisterder en duisterder.

In den barometer kon men beweging bespeuren.

Zal de naderende regen Curaçao ten zegen zyn?

Het kwik daalt al meer en meer.

Een hevige wind, een zware storm wordt voorspeld.

De nacht valt, en met den nacht begint de regen, een zachte najaarsregen.

Het gelaat van menigeen heldert op, de zoo lang gewenschte regen is eindelyk gekomen.

Maar al grauwer en grauwer wordt de horizont, de wind neemt toe, maan noch sterren zyn zigtbaar.

Nog altyd valt de regen zachtjes.

Zal het zoo blyven?

Nog slechts een uur en wy tellen den 23sten.

De wind neemt in onstuimigheid toe. Hy waait uit het Noord-Westen en loopt naar het Noorden om.

Hier en daar slaat een venster open, waaijen dakpannen weg. Enkele huizen beginnen lek te worden.

Maar, wat kan het schelen?

Wy hebben regen, waaraan wy zoo groote behoefte hadden, en de regen zal ons alle schade vergoeden.

De regen valt echter nog altyd zeer zachtjes. Men begint vrees te voeden, dat de hevige wind ook dit maal den regen zal afdryven.

Al heviger en heviger woedt de wind.

By het aanbreken van den dag bespeurt men omgevallen boomen ginds en elders verspreid, afgebroken pilaren, verbryzelde lantaarnen; eene kleine ruïne.

Vreemd gezigt voor het altyd zoo veilige Curaçao. Eene koude rilling bevangt menigeen. Zal het hierby blyven, of zal het erger worden?

Men verzekert deuren en ramen, maakt de vaartuigen in de haven vast, maar de wind spot met sloten en hengsels, breekt touwen en kettingen als dun koord.

Daar gaan twee schoeners de haven uit.

Welke zyn het?

De *Juliette* en de *Sarah*, beide van het huis J. A. Jesurun & Zoon.

O! roekelooze bemanning, hoe waagt gy het thans zee te kiezen? Vreest gy dan de woede der elementen niet, of waant gy U op de onstuimige zee veiliger dan aan land?

Neen, het is geene roekeloosheid. De wind, die zich aan geene ankers stoort, geene hinderpalen kent, dryft de vaartuigen de haven uit, en de vereende krachten van de opvarenden kunnen niets uitrigten.

Ongelukkige, geen roekelooze bemanning, wat zal er van U geworden zyn? Wat zal er van de Uwen worden?

De verwoesting en vernieling neemt toe.

Is dat nu Curaçao?

Maar de wind draait naar het Noord Oosten, en zal aanstonds uit het Oosten waaijen, en wy zullen wederom veilig zyn.

Veilig!?

De barometer daalt nog steeds en voorspelt niet veel goeds.

Doch moed gehouden, aan anderen moed ingesproken.

De ochtend gaat in bange vrees en onbeschryfelyke angst voorby. Nog enkele uren en het is middag. De middagzon zal heil aanbrengen.

Valsche hoop, ydele verwachting!

Nog vóór de middag daar is, waait de wind uit het Zuid-Oosten, en nieuwe gevaren, waarby het reeds doorgestane, niets is, dreigen ons.

Rust er dan een vloek op U Curaçao?

Zyt gy ten verderve gedoemd door mensch en Godheid?

Uw handel gedurende jaren reeds gefnuikt, Uw scheepvaart vernietigd; moeten de elementen de ons toegezworen wraak ten dienste staan om ons geheel ten onder te brengen?

De wegen Gods zyn ondoorgrondelyk.— Waagt U niet, o! menschenzoon, der Godheid rekenschap van Hare handelingen te vragen.

Wat brult en buldert daar in de verte?

Wat beweegt zich daar in het Zuiden?

Wat nadert daar met ongekende kracht?

Het is de zee, de zee gezonden om een gedeelte van Curaçao te verpletteren, om velen van rykdom tot armoede te brengen, om den mensch te toonen, hoe ydel, hoe nietig al zyn werken zyn.

Al hooger en hooger klimt de zee, al onstuimiger worden de golven, al grooter wordt de nood.

Pietermaai, Curaçao's schoone voorstad is in gevaar. De muren aan de zeekant kunnen de drukking niet weerstaan; zy vallen in, en de zee neemt ze op en slingert ze met onweerstaanbare kracht in de hoogte, of werpt ze met niet minder onweerstaanbare kracht tegen alles wat zy in haren weg ontmoet.

O verschrikkelyke uren, die middaguren van Zondag!

Men is niet langer veilig in zyne woning; men hoort knakken, men ziet in de onmiddelyke nabyheid daken instorten, huisjes ineen zakken.

En al hooger klimt de zee, al onstuimiger worden de golven, al grooter de nood.

Men moet zyne woning verlaten wil men niet onder dezelve bedolven worden. Men neemt het besluit, maar deinst voor de uitvoering terug.

Het hoofd des gezins begeeft zich buiten om de mogelyke kansen op redding te berekenen, een snydende regen en scherpe wind dwingen hem terug te keeren. Hy waagt het niet zyne betrekkingen daaraan bloot te stellen.

Maar al hooger klimt de zee, al onstuimiger worden de golven, al grooter is de nood.

Nogmaals naar buiten met het moedig en heldhaftig besluit om de gevaren die daar zyn het hoofd te bieden, ten einde het grooter gevaar daarbinnen te ontwyken.

Dán, de mate is nog niet vol. De stroom die langs straten vloeit is zoo hevig [illegible] alles wat zich onder zyn bereik bevindt, onmeedogend wordt medegesleept. Hoe gade en kinderen, hoe zuigelingen daaraan te wagen?— Neen, wederom naar binnen, dan is men immers voor het oogenblik veilig.

Maar al hooger klimt de zee, al onstuimiger worden de golven, al grooter is de nood.

De huizen staan onder water; men klimt naar de bovenverdiepingen. Afschuwelyk is het tooneel dat zich daar voor onze oogen vertoont. Verwoesting en vernieling alomme, aan alle kanten niet gekende leegtens, ruimten die niet bestonden.

Wederom gekraak en geknak. Het gevaar binnenshuis is ten toppunt gestegen; slechts zy die een wissen dood zoeken, kunnen daar nog een oogenblik vertoeven.

Geen tyd om zyne doornatte kleederen voor drooge te verwisselen; maar waartoe zou het ook dienen? Een oogenblik en men is wederom even nat.

Met vrouw en kinderen en huisgenooten dan ook de woning verlaten, die ons in dat oogenblik dubbel dierbaar is.

"Houdt U stevig!" "Weest voorzigtig!" "Ontwykt die plek!" "Daar komt de zee weder!" zyn de kreten die elkander afwisselen.

En dáár staat eene moeder die hare kinderen in één oogwenk telt, een mist, het wil gaan halen, maar de anderen niet kan verlaten. Een angstkreet ontvloeit haar lippen, die weerklank in het hart eens vaders vindt; met onverklaarbare zelfverloochening spoedt zich de menschenvriend naar het pas ontweken gevaar, na inspanning op inspanning gelukt het hem, het reeds ten deele ingestort huis te genaken, een hartverscheurend geschrei wyst hem den weg, het kind is ontdekt, op de armen genomen en nog slechts enkele oogenblikken en het rust aan het moederhart; een oogopslag van die moeder is meer dan voldoend loon.

Wie is die moeder, wie dat kind? De redder weet het niet, vraagt er niet naar, denkt er niet om. Hy zoekt elders nieuw werk voor zyn edele ziel.

"Wendt uwe blikken niet achterwaarts!" Gy moet een steenklomp zyn om dat gezigt te kunnen verdragen. Zulk eene vernieling, zulk eene verwoesting, wie kon zich dezelve voorstellen?

En nog hooger klimt de zee, nog onstuimiger worden de golven, nog grooter is de nood.

In een oogwenk en de grootste helft van de Zuidzyde van Pietermaai is een puinhoop.— Van *Trees Cabees* af naar het Westen tot aan het huis van den Heer Monsanto is alles, kompleet alles weggeslagen; tot zelfs de grondvesten van de huizen zyn weg. Het huis van den Heer Monsanto, dat van den Heer Mr. Sol. C. Henriquez, dat van den Heer Mordy. Henriquez Cadet, hebben alle zeer zware schaden bekomen; eenige gedeelten van die huizen zyn geheel ingestort. De vleeschhal met de daarby behoorende veekoralen en verdere gebouwen is geheel weggeslagen.

Van *Trees Cabees* naar het Oosten, tot aan Vianen, is er geen enkel huis, dat niet geleden heeft.

En hoe geleden?

Alle bygebouwen ingestort of weggeslagen; alle huizen onder water.

En ook de Noordzyde heeft menig huis verloren. De groente-markt is voor het grootste gedeelte weg, het huis van de familie Naar, dat van den heer Correa zwaar beschadigd, gedeelten ingestort; de huizen die op gangen uitkwamen allen weg.

[illegible] voor, lezer, welke puinhoopen zich op [illegible]maai bevonden. Alle meubelen, zoowel van de huizen die geheel vernield zyn, als van die welke er minder slecht zyn afgekomen, stukgeslagen en over de straat verspreid. Glas- en aardewerk aan schelven; hier balken, daar gebroken planken met uitstekende spykers, hier en daar en overal alles door elkander. En onder dat instorten van huizen, en over die schelven en spykers, en door dat water dat reeds niet alleen tot de knieën maar zelfs tot de heup reikt, en in die modder die de schoenen van de voeten trekt, moeten moeders en jongedochters, kinderen en allen een heenkomen zoeken.

"Voort! voort!" roept de een den ander en hier reikt men eene hand toe, daar heft men een kind, ginds eene moeder, verder eene zieke uit het instortend huis op.

En al hooger klimt de zee, en al onstuimiger worden de golven, en grooter is de nood.

De zee brult als een woedende leeuw; neen, geene vergelyking is mogelyk, de zee brult zooals slechts eene woedende zee brullen kan.

En voort! voort! moeten die voeten en voetjes, die nooit bloot den grond geraakt hebben. Voort! voort! moeten al die ongelukkigen om een leven te redden, dat hen morgen welligt zoo zwaar zal vallen te dragen, want zoovelen, o zoovelen hebben alles verloren. Voort! voort!

Maar waarheen?

Overal dezelfde verwoesting, overal dezelfde vernietiging.

Er zyn, Goddank, menschenvrienden die anderen moed toespreken, die den berg *Altena* als eene uitkomst aanwyzen; maar de weg naar dien berg is thans *Al te ver.* In uren van gevaar en angst wordt elke afstand hoe gering ook, zoo uitermate lang.

En die menschenvrienden, zy storen zich niet aan gevaren, zy hebben zielen die zoo sterk zyn als de elementen, zy wagen zich overal waar hulp aan te brengen is.

Te midden van al die ellende, en onbeschryfbare angst, is dat een lichtstraal, die by menigeen hoop aanwakkert, maar helaas, helaas, verduisterd wordt door zoo menige wandadige, die zich op die oogenblikken het goed, het meest kostbare goed van die ongelukkigen toeëigent. O God, hoe is dat mogelyk!

En die ongelukkigen, zy moeten het zich laten welgevallen; wat is have en goed, in vergelyking van ons vleesch en bloed?— Maar..........

En die ongelukkigen, zy naderen eindelyk den berg, die hun een veilige schuilplaats voor de woede der zee aanbiedt, en daar, daar zyn weder menschenvrienden, menschenvrienden in menigte, die ofschoon zelf door het zwaar weer zwaar geleden hebbende, zich haasten te

aven en te helpen, wie zy maar kunnen.— Armen en ryken, geringen en magtigen allen wedyveren om wel te doen.

Men ontdoet zich volgaarne van al wat men heeft om zyn ongelukkigen medemensch te helpen. Naar stand of rang wordt niet gevraagd, niet gelet of men vriend of vyand voor zich heeft. Het ongeluk maakt allen gelyk, het ongeluk verzoent de meest onverzoenbaren.

Zoo wordt het allengs twee uur, en nog altyd klimt de zee, nog steeds worden de golven onstuimiger, de nood stygt ten top.

Wanneer zult gy ophouden te woeden, o Storm, wanneer zult gy tot de n gestelde perken terugkeeren, o Zee?

Nog een golfslag, en nog een, en dan wederom een, en elkeen die volgt al hooger dan die vooraf is gegaan. Is er dan geene genade, geene barmhartigheid voor Curaçao?

Een donderslag dreunt in de verte, een donderslag die storm en zee het *tot hiertoe en niet verder* toeroept. De storm bedaart, de zee verschrikt en treedt achteruit. Curaçao is gered. Een dankkreet gaat op voor het leven dat behouden is gebleven, een angstkreet voor de zorgen in het verschiet.

Nog is de hemel graauw, nog meent men hier en daar onheilspellende teekens te zien, maar de nacht wordt rustig doorgebragt.

Een nieuwe dag breekt aan. Wat bedryvigheid op den berg, welk een aantal personen die zich benedenwaarts spoeden om te spoediger den omvang van hun ongeluk te kennen.

Menigeen moet vóor het aanbreken van den dag zyn schutplaats verlaten om hier en daar om een kleedingstuk voor zich zelf, voor vrouw en kind te vragen, want het gevaar is geweken, het schaamte-gevoel is wederom teruggekeerd.

Daar, op den top des bergs overziet men met éen oogopslag de aangerigte schade op Pietermaai. Hoe kan het werk van zoovele jaren, in een dag, in enkele uren vernietigd worden! Wat is de mensch toch n[illegible]!

Tot welke overdenkingen moet het tooneel dat zich aan onze oogen vertoont, ons niet leiden?

Ziet daar tusschen puinhoop en puinhoop de ydelheden der wereld. Een dames-kapsel naast een lyk! Een zyden kleed, dat eergisteren nog door velen benyd werd, eene dweil gelyk. Naaimachines naast timmermansgereedschap. Te midden van die neergevallen huizen, ingestorte paleizen, een klein boompje ter naauwernood een weinig gebogen. Tusschen en onder steenblokken, pianos.— Boeken vol geleerdheid liggen uit elkander en bedorven daar.

De oogen weigeren verder te zien, zy vullen zich met tranen.

Een ieder begeeft zich naar de plek waar zyn woning stond, maar hoe menigeen zoekt te vergeefs! Tot de grondslagen zyn weg. De zee heeft niets gespaard. Hoe was het ook mogelyk? Er waren oogenblikken dat over de geheele lengte van Pietermaai het water hooger dan twee voet stond, en daarby een stroom die alles wegvoerde; geen weerstand was mogelyk.

Sedert vroeg in den morgen hoort men dat er reeds tien lyken ontdekt zyn. In den loop van den dag komt uit het Schottegat en binnenwater nog menig lyk aandryven. In al weet men, terwyl wy dit schryven, reeds van 19 dooden.

De Heer Gouverneur der kolonie vertoont zich op de plaats des ongeluks en men kan zien welk een indruk dat gezigt op hem maakt. Hy staat een ieder minzaam ten woord, beraamt met de hem omringende personen wat te doen staat en toont zich ons lot zwaar aan te trekken. Op den vorigen dag was hy ook door menigeen te midden van het gevaar gezien, hulp en redding aanbrengende waar hy kon.

Niet alleen Pietermaai was het tooneel der verwoesting. Wy hebben dit gedeelte van Curaçao als punt van onze beschryving gekozen omdat daar de vernieling het grootst was, en omdat wy daar alles met eigen oogen aanschouwd hebben. De indrukken toen ontvangen hebben wy wedergegeven. Het was ons onmogelyk alleen eene koude beschryving van het gebeurde te leveren. Ons hart gevoelde behoefte, ofschoon in zwakke kleuren een schets te geven van wat wy en zoo velen met ons dien vreeselyken dag geleden hebben. Denkt niet dat er iets overdreven is, neen, wanneer het ons mogelyk zal zyn cyfers te noemen, dan zult gy bespeuren, lezer, dat wy nog verre beneden de werkelykheid zyn gebleven.

De battery ten Zuiden van de stad heeft zware schade bekomen. Het zeewater sloeg over haar en door de geschutpoorten. Verscheidene onderofficierswoningen zyn vernield. Stukken zwaar geschut zyn weggeslagen.

En ware het niet voor de batteryen, God weet, wat er geworden ware van het Tempelgebouw, de Loge en het Stadhuis, wat van de eigenlyke stad!

En zoo deze laatste bezweken ware, dan ware het werkelyk met Curaçao gedaan, dan waren alle kooplieden geruïneerd, de bevolking hadde van honger moeten omkomen.

Thans heeft de stad slechts weinig geleden. Enkele oude huizen zyn ingestort, enkele dakpannen en vensters weggeslagen, maar wat is dat in vergelyking met Pietermaai?

Ook Otrabanda en Scharlo hebben betrekkelyk weinig schade ondervonden. Wel hebben eenige huizen onder water gestaan, zyn eenige huisjes ingestort, hebben dakpannen heen en weer gevlogen, maar nogmaals, wat is dat alles in vergelyking met Pietermaai?

Van de plantagiën aan de Oostzyde der haven geworden ons droevige berigten. De veestapel is tot minder dan de helft gedaald. Het vee door lange droogte verzwakt kon de hevigheid en heftigheid van het weder niet weerstaan.

Er zyn plantagiën waar van 400 stuks schapen 20 zyn overgebleven. Anderen die tot het laatste schaap verloren hebben.

Ook op de plantagiën zyn vele huizen en byna alle hutten ingestort. Daardoor zyn velen van de armere klassen van woning beroofd.

In de haven zyn eenige barkjes en vele ponten stukgeslagen en gezonken. De brik *Condor*, aankomende de firma J. A. Jesurun en Zoon is mede gezonken.

In den namiddag van Maandag trok het Korps Volontairs op wacht om de ruines op Pietermaai en aan de Overzyde te bewaken. Den volgenden dag was de beurt aan de Schuttery, en zoo hebben deze twee korpsen elkander tot heden afgewisseld en zullen zy voortgaan hunne goede diensten aan hunne ongelukkige landgenooten te verleenen. Lof voor de betoonde yver, dank voor de verleende hulp. Volontair- en Schutter-korpsen, gy hebt getoond geen artikel van weelde te zyn. Door U is de orde gehandhaafd, vele diefstallen tegengegaan, de opruiming der puinhoopen mogelyk geworden. Nogmaals, dank! en houdt moed!

Ook hen, die zich met voorkennis en goedkeuring van het Gouvernement, in Commissie vereenigd hebben, om die opruiming onder hunne leiding te doen plaats vinden, die om het goed voorbeeld te geven, zelve handen aan het werk geslagen hebben, een woord van lof en dank. Rust niet, wat wy U bidden mogen, voor gy uw doel ten volle bereikt hebt. De bevolking, zy, die ongelukkigen, die zoo zwaar geleden hebben, zy zullen U dankbaar zegenen.

Zorgt vooral, gy volontairs, schutters en leden der Commissie, dat zy, die zich in deze omstandigheden aan diefstal schuldig maken, het loon huns misdryfs niet ontloopen.— Waakt zoo veel gy kunt om die godvergeten misdadigers aan den strafregter over te leveren! Geen genade voor hen die genadeloos zyn.

Dingsdag den 25n. stoomde Z. M. Stoomschip *Cornelis Dirks*, in gehavenden toestand de haven binnen. Het volgende verhaal van de reis, ons door eene vriendelyke hand geworden, zal hier niet misplaatst zyn.

“Zaturdag den 22sten des namiddags ten 5 ure vertrok de *Dirks* met bestemming naar Aruba. De geheele nacht hadden wy buijig en regenachtig weder uit het N t O. Ten 6½ uur in den morgen van den 23n. markten wy land by Kaap San Roman. De barometer stond 759, veel regen en een weinig zee.

“Besloten zoolang het weer niet opklaarde de ruimte te houden en om de O. Z. O. te loopen, zetten meer zeil by en maken ten 8½ stoom op. Ten 10½ genoodzaakt de vierkante zeilen te bergen; Barometer 757. Ten 12 ure, Bar. 754, werden alle zeilen beter verzekerd, en alles voor een naderenden orkaan gereed gemaakt; niettegenstaande orkanen in de nabyheid van de Venezuelaansche kust zich zelden voordoen, waren er thans evenwel alle voorteekenen, die ons dwongen op onze hoede te zyn.

“Van 12½ tot 3½ daalt de Bar. van 751 tot 721. Ten 2½ wind N. t. O., begint toen rond te loopen naar N. W., W. ten 3½ toen het centrum van den orkaan op de kortste afstand ten Noord van de *Dirks* voorbytrok. Van 3½ tot 4½ waait de orkaan het hevigst.

“Ten 1¾ gingen kluifhout, voorbramsteng en 2 sloepen verloren. Ten 2¾ slaan eenige schalmen of bedekkingen boven de machinekamer en longroom weg. Bergen van zeeën slaan rusteloos door die open ruimten. Hooge stortzeeën overstelpen de *Dirks*. In korten tyd staat het water tot 1,4 meter by de pompen voor- en achteruiti.

“Ten 3½ is eindelyk het lang gevreesde oogenblik daar, dat het binnenboord gekomen water het laatste vuur uitdooft; de machine staat stil, en de *Dirks*, overstelpt door water binnen en buiten boord, gedrukt door den vreeselyk woedenden orkaan, en de ontzettende massa water, die by elke slingering van de eene zyde naar de andere donderde en vloerplaten en bak en kisten en alles wat los en vast was, in zyn onstuimige vaart meenam, de *Dirks* vroeg zich af “Waar moet dat heen?”

“De pompen hebben geen vermogen genoeg om de razende zee binnenboord merkbaar te doen verminderen; het overboord zetten der beide yzeren stukken geschut aan stuurboord is niet in staat het schip dat met zyne verschansing elk oogenblik dieper en dieper zakt, te doen ryzen, de zeeën slaan over dek, razende en bulderende en maken alles wat vastgesjord is los, en spoelen het in toomelooze vaart van stuur- naar bakboord en terug.

“Men ziet niets meer; lucht en water zyn een, neen, zy bestaan niet meer, het is alles een donkere, witschuimende massa. Stortregens, een huilende orkaan, stortzeën, een vreeselyk geslingerd schip, vol water, meer dan honderd menschen die verstompt rond zien en elkaar aankyken, maar toch nog hunne krachten inspannen om de bevelen by de pompen en op andere plaatsen op te volgen, meer dan honderd menschen die zich krampachtig vasthouden om niet weggesleept te worden en in de woedend bruisende zee te vergaan, maar toch gereed zyn en helpen waar deze of gene lotgenoot buiten boord dreigt te slaan of te spoelen, zoo waren die oogenblikken, op dien 23sten September van 's namiddags half vier tot vyf uur.

“Waar moet het heen? “Spoedig de masten gekapt,” luidt het bevel, en binnen weinige minuten sloeg de groote mast met tuig en al overboord. De *Dirks* rigt zich op, de *Dirks* niet langer de strydplaats van de regts en links en achter en overal overslaande golven. Het is 5 uur, de barometer wyst reeds 740 aan.

“Wel was de toestand nog geruimen tyd ver van gunstig, wel moesten de pompen onafgebroken werken om de zee uit het schip te halen, wel moest men voorzigtig zyn met de nabyzynde kust van Paraguana, maar toch, de stryd was gestreden en wy waren behouden.

“Tegen 1½ 's nachts kon de machine weer draaijen, nadat door het personeel der machine-kamer met levensgevaar en mannenmoed in die donkere ruimte der voorvuurplaats gewerkt was, in die ruimte waar een zee van water, yzeren trappen, vloerplaten, ballast en al wat verder losgeraakt was, elk oogenblik voeten en beenen dreigden te verbryzelen.

“Eindelyk breekt de lang gewenschte dag aan. Het land van Paraguana is byna uit het gezigt. Aruba en Curaçao verryzen aan de kim. Het volk wordt gemonsterd, geene persoonlyke ongelukken te betreuren. De *Dirks* stoomt naar Curaçao.

“De West-seinpost doet reeds vermoeden dat ook op Curaçao een treurig drama was afgespeeld.

“Maar die aanblik op de stad, op het schoone Pietermaai, dat gezigt op al die ruines, wie kan het vergeten?

“Wat een ellende, welk een hartverscheurend tooneel!

“God Uw hand rust zwaar op dit ongelukkig eiland!

Ongelukkig eiland! ja, wel ongelukkig.

Honderden en nogmaals honderden van have en goed beroofd, zonder kleederen om hunne naaktheid te bedekken, verstoken zelfs van de hoop op eene spoedige lotsverbetering.

Wat zal er van hen worden? Wie zal helpen? Wie zal helpen, waar allen geleden hebben, niemand vry is gebleven van verlies?

De weldadigheid is groot. Ieder die een brood heeft, deelt het met zyn buurman, ieder die een kleed heeft, geeft er zyn naaste een stuk van.

Maar, meer dan een oogenblikkelyke hulp is noodig.

De leden van de Vrymetselaars loge *De Vergenoeging* zyn daar in stilte vergaderd en nemen een besluit der Instelling ten volle waardig. Uit eigen fondsen een diepe greep gedaan en tevens een beroep op de weldadigheid van leden en niet-leden. Zoo wordt eene voldoende som verkregen om ten minste gedurende de eerte dagen de prangende nood te lenigen. Maar nog veel moet gedaan worden voor dat hulp en bystand van elders kan opdagen. Daarom gy allen die niet alles verloren hebt, opent hart en beurs, en redt uw medeburgers van honger en gebrek! Stelt der Commissie in staat hare taak te volbrengen en dat zy niet genoodzaakt zy den hongerige toe te roepen, Onze middelen zyn uitgeput, wy hebben niet meer! Sterft den hongerdood!

Maar Curaçao kan zelf niet alles doen. Zoo er van elders geen hulp en bystand komt, en *krachtige* hulp en bystand, dan staat er een bange toekomst voor de deur.

Maar behoeft, mag Curaçao aan die hulp, aan die bystand twyfelen?

Neen, Curaçao altyd gereed om te helpen daar waar hulp vereischt wordt, Curaçao, nooit de laatste daar waar te geven valt, Curaçao zal thans niet te vergeefs een beroep op anderen doen. Wat men vooral niet vergete: *Die spoedig geeft, geeft dubbel.*

Vaartuigen van Bonaire aangekomen melden dat ook daar de 23sten September zich door vernieling en verwoesting heeft doen kennen. De aangerigte schade aan gebouwen en vaartuigen is groot. “Het Lak”, “Silphide”, “Let me pass”, “Meteor”, allen te Bonaire te huis behoorende zyn totaal verloren. De schoeners “Niña pacifica” en “Joven Anette” en de barkjes “Nicasia” en “Industrie”, zyn mede verloren. De zee rees tot de daken der huizen. De veestapel heeft zwaar geleden. Van den vuurtoren is de lantaarnkap weggewaaid.

Bonaire's kust moet ook het tooneel van veel ongelukken zyn geweest. Een Amerikaansch vaartuig is daar vergaan. De Venezuelaansche bark *Libertad*, Zaturdag met 10 opvarenden van Curaçao vertrokken, werd een prooi der golven, en slechts drie personen werden gered. De schoener *Neveri*, te Curaçao te huis behoorende, wordt gemist.

ARUBA is gespaard gebleven.

Het Bestuur der kolonie heeft Dingsdag een vaartuig naar Bonaire en een ander naar Aruba gezonden om te vernemen wat daar gebeurd was. Dat van Aruba is reeds teruggekeerd en heeft ons de geruststellende tyding gebragt dat Aruba zich slechts in een goeden regen te verheugen heeft. Het vaartuig naar Bonaire gezonden is nog niet teruggekeerd; de bovenvermelde tydingen van dat eiland zyn door andere vaartuigen aangebragt.

De Engelsche brik *Curaçao*, kapitein Lockhard, van New York met bestemming naar Curaçao vertrokken ligt masteloos en met gebroken verschansing thans veilig te Aruba. De opvarenden hadden het zwaar te verantwoorden, en het is alleen door boven menschelyke krachtsinspanning dat het gelukt is het vaartuig te redden.

De kapitein herwaarts gekomen om maatregelen te beramen om het vaartuig hier naar toe te brengen, vertelt dat de loods van Aruba by het aanboord komen een been gebroken heeft, maar dat hem dat geen oogenblik weerhield om het vaartuig binnen te loodsen. Gefolterd door hevige pynen gaf hy zyne bevelen, soms alleen door bewegingen met de hand, en bragt het vaartuig veilig ten anker. De geestkracht van dien zeventigjarigen grysaard mag menig jongeling ten voorbeeld strekken!

Gedurende den loop der week is er geen enkel vaartuig van Venezuela alhier aangekomen. Dit geeft velen reden tot bezorgdheid dat ook Pto. Cabello en La Guayra zwaar geteisterd zyn. Hopen wy het beste.

Het ongeluk in deze dagen ondervonden heeft by allen een diepen indruk gemaakt.— By menigeen heeft het de levenslust, den moed uitgedoofd. Dat is verkeerd. Wy moeten toonen mannen te zyn, die de wisselvalligheden des levens weten te torschen, die zich door tegenspoeden niet laten terugschrikken naar het *hooger* en *meer* te streven.

In gewone omstandigheden, als de wind gunstig is en het gety meeloopt, vrolyk en welgemoed te zyn, is gemakkelyk, dat kan een ieder. Maar als de nood prangt, als orkanen ons teisteren, grondzeeën ons dreigen te verslinden, dan pal aan het roer te staan, dan moedig te blyven werken en zwoegen om de veilige haven te bereiken, dat betaamt mannen.

Dus niet den moed laten zakken, maar met vereende kracht aan de wederopbouw van Curaçao gewerkt en Gods zegen zal ons schragen!

C.

BERIGT AAN ZEEVARENDEN.

De Gouverneur van Curaçao, Brengt ter kennis van Zeevarenden:

Dat, vermits het voornemen bestaat om het licht in den vuurtoren op het eilandje *Klein-Curaçao* te vervangen door *een vast wit licht afgewisseld met schitteringen, die worden voorafgegaan en gevolgd door eene korte verduistering*, van en met 1e November 1877, het thans bestaande licht zal gebluscht en tydelyk vervangen worden door een vast lantaarn-licht.

Van het tydstip waarop het nieuw te plaatsen licht zal worden ontstoken, zal nadere aankondiging geschieden.

Curaçao den 3 Augustus 1877.
De Gouverneur voormeld,
H. B. KIP.

BERIGT AAN ZEEVARENDEN.

De Gouverneur van Curaçao, Brengt ter kennis van Zeevarenden:

Dat door den storm welke den 23 dezer maand in deze wateren heeft gewoed de lantaarnkap van den vuurtoren op het eiland *Bonaire* weggewaaid en de lantaarn verbryzeld is, ten gevolge waarvan er in den toren voorloopig een gewone lantaarn is geplaatst.

Curaçao den 28 September 1877.
De Gouverneur voormeld,
H. B KIP.

BEKENDMAKING.

GOUVERNEMENTS SECRETARIE.
Curaçao den 28 September 1877.

DOOR *R. W. van den Wall Arnemann*, voogd over de twee minderjarigen genaamd *Charles Frederik Constant De Windt* en *Anna Catharina Esther de Windt*, natuurlyke kinderen van wylen zyn zoon *C. F. R. van den Wall Arnemann*, is by rekwest aan den Heer Gouverneur dezer kolonie het verzoek gedaan om aan de genoemde minderjarigen te vergunnen, om met weglating van hun moedersnaam *de Windt*, dien van *van den Wall Arnemann* te voeren en zich in het vervolg te noemen en te schryven *Charles Frederik Constant van den Wall Arnemann* en *Anna Catharina Esther van den Wall Arnemann*.

Geschiedende deze aankondiging in verband met de bepalingen op het stuk van naamsveranderingen voorkomende in de artt. 55 tot en met 61 van het Burgerlyk Wetboek voor de kolonie Curaçao.

De Gouvernements Secretaris,
W. B. MELLINK.

GOUVERNEMENTS SECRETARIE.
Curaçao den 28 September 1877.

TEN Postkantore zyn ter inzage van belanghebbenden nedergelegd de nummers 33 en 34 van het *Berigt aan Zeevarenden uitgegeven door de Afdeeling Hydrographie van het Ministerie van Marine te 's Gravenhage.*

De Gouvernements Secretaris,
W. B. MELLINK.

Administratie van Financien.

Gouvernements Wissels.

OP aanstaanden Dingsdag, den 2 October dj., zullen door het Gouvernement dezer kolonie verkocht worden Wissels op het Ministerie van Kolonien, ten bedrage van *Vyftig Duizend Gulden* (*f* 50,000), betaalbaar *dertig dagen nazigt* en af te geven onder dagteekening van den 10 October, zullende:

— het aanbod van agios, als gebruikelyk, in decimalen met geheele centen te berekenen, worden aangenomen.

— de hoegrootheid der wissels, naar verkiezing van de belanghebbenden, worden bepaald, echter voor geen minder bedrag dan van *Vyftig Gulden* (*f* 50) en met geene andere breuk dan van *Vyf Gulden* (*f* 5).

Die daarin gading hebben gelieven zich ter Administratie van Financien met beslotene biljetten van inschryving, — waarin *geene voorwaarden* gesteld moeten worden — te vervoegen op bovengemelden datum, uiterlyk tot en met het vallen van het middagschot.

De belanghebbenden worden geïnformeerd dat ordonnantien ten laste van de koloniale kas in voldoening der bedragen van de wissels zullen worden aangenomen en worden verzocht om by de opening der biljetten tegenwoordig te zyn of wel zich te doen vertegenwoordigen.

Curaçao den 28 September 1877.
De waarn. Administrateur van Financiën,
GORSIRA.

DE Pakket (Engelsche mail) vertrekt op *Zondag, den 7 October*, de brievenzakken zullen op dien dag *des namiddags om twee ure precies* gesloten en *na dien tyd geene brieven meer aangenomen worden.*

Curaçao den 28 September 1877.
De Commis belast met de Post-directie,
J. F. K. VAN EPS.

Lyst van de ter Postery alhier liggende brieven, aangebragt gedurende de laatste acht dagen.

Edmund Alvarez, John Amvyl, Carolina Adams, Van de Wall Arneman, Jacob Baiz, C. Beaujon, J. Baez Batista, J. Capriles Jr. P. Paz del Castillo, Correa Hermanos, B. M. A. Correa, Moses E. Curiel, Ephraim Curiel Junior, Jacob M. Curiel, E. R. & Lea de Marchena, A. B. de Marchena Bths., Francisco F. de Jongh, Derbi capitan de la goleta Altagracia, D. A. de Lima & Co., Francisco da Costa Gomez, A. H. de Rochemont, M. Daal, G. da Costa Gomez Jr., S. de Casseres, Moises de Castro, Jacob D. Castro, Isaac De Brot, Francois de Leon, A. H. de Naar, A. S. de Pool, R. & E. Dovale, Eduardo Ecrees, Eduardo Ecker, R. P. Ernst, J. M. Faneyte, John C. Faarup, John Gomard & Co., J. M. Gonsalez & Co., Eugenio Gazan, William Hansen, R. C. Henriquez, David D. Henriquez, Victor Henriquez, Paulina Hachet, Felix Jesurun, D. A. Jesurun, Hannah Jesurun, Anjel J. Jesurun, D. M. Jesurun, L. Namias, Martina Laker, E. P. Moreno, E. R. Miranda, Isaac Moron, Felecie Moors Rooms, Sofia Maduro, Gaspar Meggi, A. Naar, Abigael H. de Naar, G. A. Nouel, J. A. Neuman, C. P. Neuman, Emilia Obregon, A. Orie, John Palm, C. Palm & Co., Benj. Penso & Co., Manuel Peres, H. L. Penha, Moise Pereira, D. L. Penha, R. Raven Gerardz., L. Raven Rz., Nicolas Ruiz, Fidel Rodriguez, B. Salsedo, Maria Sofie Schotborgh, Ben Salsedo, Is. J. Senior, Jacob Suares, Mozes Sasso, H. Tweeboom Hz., Hermina Teobel, H. N. van Grieken, J. E. v. d. Meulen, Gerardus Vos, L. Wederfoort, L. M. Wawoe.

Curaçao den 28 September 1877.
De Commis belast met de Post-directie,
J. F. K. VAN EPS.

OVERLEDEN op den 20n. September jl. in den ouderdom van 44 jaren, myn geliefde echtgenoot J. C. H. NESSE.

Curaçao 29 September 1877.
T. E. NESSE,
MULLER.

Eenige kennisgeving aan familie, vrienden en bekenden.

EDELE MENSCHENVRIENDEN!

DE Vrijmetselaarsloge *DE VERGENOEGING* heeft eene Commissie uit haar midden gekozen, belast met de inzameling van liefdegiften, ten behoeve der ingezetenen van Curaçao, die ten gevolge van de verwoestingen door den zwaren storm op den 23en dezer op dit eiland aangericht, in den hoogsten nood verkeeren. De dag van den 23en September berokkende Curaçao ontzettend veel onheilen; tal van huisgezinnen dompelde hy in den diepsten rouw. De hulpbehoevende weduwen en weezen, door hem voortgebracht, strekken, in vol vertrouwen, hun armen tot U uit. Door dadelyk hulp en bystand te verleenen aan hen, die thans van have en goed beroofd zyn, zult Gy ongetwyfeld een Gode welgevallig werk verrichten. Iedere bydrage, hoe gering ook, kan leiden ter leniging der rampen aan onze landgenooten overkomen en zal dan ook in dank worden aangenomen. Helpt Edele Menschenvrienden! voor dat het te laat is.

De Commissie, die niet in gebreke zal blyven, zoo spoedig doenlyk, in de alhier verschynende weekbladen, rekening en verantwoording van de door haar ontvangene gelden te doen, is samengesteld uit de Heeren:

G. A. L. Ferguson,
Moses de Sola,
H. J. Beaujon,
C. Sprock Cz.,
C. J. Neüman,
Moses Salas,
S. M. Lansberg,
A. W. Neuman Fz. en
Anton Leon.

Van wege de Loge voornoemd,
De Secretaris,
A. W. NEUMAN Fz.,
Curaçao den 26 September 1877.

Dienstbeurt als Bestuurder by de Spaar- en Beleenbank.
Zaturdag den 29 September 1877.
De Heer H. A. S. Muller.

CURAÇAO.

Vaartuigen in- en uitgeklaard in de laatste acht dagen.

INGEKLAARD.—*September.*

21 ned. schr. Midas, 45 t., Schoonewolf; St. Thomas.
„ bark Mosca, 3 t., Croes, Aruba.
eng. driem. schip Kestrel, 464 t., Faulkner, New-York.
22 ned. bark Flora, 5 t., de Brot, Bonaire.
25 ven. schr. Amistad, 30 t., Medina, Pto. Cacello.
26 ned. bark Ersilia, Thielman, Bonaire.
eng. schr.brik Thetis, 307 t., Spalckhaver, New-York.
27 am. schr. A. D. Herrit, 144 t., Levis, Demerary.

UITGEKLAARD.—*September.*

21 ned. schr. Rosa, Talares.
„ „ Neveri, de Veylder.
„ bark het Lak, Pieters.
ven. schr. Triada, Tello.
„ bark Antonia, Soza.
ned. schr. Julia, Eisenbeil.
22 „ bark. Mosca, Croes.
25 ven. „ Amistad, Snyders.
ned. schr. Porteña, Ernst.
ven. „ Maraya, Gonzalez.
27 ned. „ Midas, Schoonewolff.
„ bark Ersilia, Thielman.

Een vaartuig van Pto. Cabello, by het ter perse gaan binnengekomen, brengt het berigt dat die plaats volstrekt niet geleden heeft.— De "Triada" Zaturdag van hier vertrokken was daar met eenige schade aangekomen.— De "Elvira" tegelyk vertrokken, wordt nog gemist. De "Arion" van hier naar Aruba ook gemist.

Uit Nederlandsche Couranten.

— De Haagsche correspondent der *Zutphensche Ct.* schryft o. a. het volgende:

"Z. M. de Koning heeft afgezien van zyn plan om vóór de opening der Staten-Generaal nog eenigen tyd naar het buitenland te gaan. Onder de tegenwoordige omstandigheden — moet Sire dezer dagen gezegd hebben — betaamt het een koning te midden van zyn volk te zyn. Z. M. blyft dus voorloopig in de residentie en vertoont zich veel meer in 't publiek dan anders zyn gewoonte is. Den 22 Aug. bracht Z. M. een bezoek aan de Amsterdamsche tentoonstelling in 't Paleis van Volksvlyt; den 23 vertoefde hy byna den geheelen voormiddag op 't terrein, waar de prachtige koninklyke stallen gebouwd worden, welke het ryk 5 ton zullen kosten; den 24 heeft hy al de troepen van de residentie geïnspecteerd; den 25 heeft hy aan zeventig geïnviteerden — meest militairen — een groot gala-diner gegeven, den 27 bracht Z. M. een bezoek aan zyn koninklyken broeder te Soestdyk."

Den 30 bezocht Z. M. de Koning het Zeemanshuis te Amsterdam en woonde tevens het van stapel loopen van een oorlogsvaartuig by. Tegen den 7 Sept. is door hem een revue voor 't regiment grenadiers bevolen.

— Achter in de haven te Nieuwediep werden proeven genomen in het schieten met het getrokken Krupp-kanon van 17 cM. op een pantserschyf. De schyf was samengesteld uit 6 pantserplaten, gesteund door horizontale en verticale balken, ter dikte van 60 cM., die met de platen het boord van een schip voorstelden. Het geheel was gesteund door zware balken en de schyf geplaatst op een vaartuig. De pantserplaten, drie soorten, Fransch-, Duitsch- en Engelsch fabrikaat, hadden eene dikte van 23 tot 25 cM. en waren met zware bonten aan de balken bevestigd.

Op een afstand van 100 M. werd door het instructievaartuig het Loo op genoemde schyf gevuurd met eene lading van 15 kg. kruit. De glasharde granaten, wegende circa 60 kg., met eene snelheid van byna 500 M. in de seconde de schyf treffende, doorboorden de 25 cM. dikke smeedyzeren platen en bleven in het hout zitten, of baanden zich een uitweg aan den achterkant; terwyl de 23 cM. dikke stalen platen, hoewel de granaten niet doorlatende, in verschillende richtingen zware scheuren vertoonden.

— Zr. Ms. schroefstoomschip Batavia, onder bevel van den luit. ter zee der 1ste kl. W. Van Oorschot, is den 27sten Aug. te Point de Galle aangekomen.

— De oefeningsdivisie, onder bevel van den kapitein ter zee W. K. Van Gennep, is, blykens een by het Departement van Marine ontvangen telegram, den 28sten Aug. te St. Vincent (Kaap-Verdische eilanden) aangekomen.

— Door den Minister van oorlog is bepaald, dat de onderofficieren, die de lessen der 2de klasse van den wetenschappelyken cursus by de korpsen volgen, alle diensten zullen moeten mede verrichten en daarvan niet mogen worden vrygesteld.

— Den 26 Aug. was de dag, waarop in vroeger jaren de kermis te Arnhem begon. Thans was er geen kermis, overeenkomstig een door den Raad genomen besluit. Des avonds schoolden eenige kermisliefhebbers van mannelyk en vrouwelyk geslacht samen, en trokken naar de woning van den Burgemeester, om dezen van hunne ontevredenheid te doen blyken. De Burgemeester begaf zich onder 't volk en sprak het toe, met dezen uitslag dat de troep uiteenging. Later in den avond, toen 't verstand in de kannen en de jenever in de lui zat, liep weder een aantal lieden samen, en wierpen hier en daar, vooral by winkeliers, die niets met de kermisquaestie te maken hadden, eenige spiegelruiten in, zoodat de politie en de militaire macht de orde en rust moesten herstellen. De volgende dagen herhaalden zich die tooneelen, waarvan verscheiden arrestatiën 't gevolg waren, zoodat de aardigheid er spoedig afging.

— Onder voorzitterschap van mr. A. de Pinto is te Utrecht gehouden de 27ste algemeene vergadering van de "Maatschappy tot nut der Israëlieten in Nederland." Uit het verslag, door den algemeenen secretaris uitgebracht, bleek, dat de financieele toestand gunstig is en dat de Maatschappy zich voornamelyk bezighoudt met het doen geven van onderwys van minvermogende kinderen van aanleg. Tot leden van het hoofdbestuur werden herkozen de heeren dr. J. Teixeira de Mattos te Amsterdam, mr. M. Van Lier te Groningen en M. L. Van Ameringen te Amsterdam. Aangenomen werd het voorstel der afdeeling Groningen, om middelen aan te wenden tot opwekking der belangstelling in de Maatschappy. Als plaats der volgende vergadering werd Rotterdam gekozen.

BEKENDMAKING.

GOUVERNEMENTS SECRETARIE.

Curaçao den 14 September 1877.

IN verband met de bekendmaking dd. 13 July dj., geplaatst in de "Curaçaosche Courant" van den 14 dier maand No. 28, wordt hierby namens het Bestuur, ter kennis van belanghebbenden gebragt, dat ter Gouvernements Secretarie ter inzage is nedergelegd het programma voor de afdeeling *Tuinbouw* der *Internationale Tentoonstelling* in 1878 te *Parys* te houden.

De Gouvernements Secretaris,
W. B. MELLINK.

MARINE.

AAN belanghebbenden wordt ter kennis gebragt, dat de aanwerving van schepelingen voor 's Ryks Zeedienst tot nader aankondiging TIJDELYK is gesloten.

Curaçao, 11 September 1877.

De Kapitein Luitenant ter Zee Stations Kommandant,
H. J. S. VAN DER SLOOT.

DEBITEUREN van J. GAERSTE & Co. worden hierby ten strengste aangemaand hunne rekeningen vóór ultimo dezer te komen aanzuiveren.

De openstaande posten zullen na dien termyn, *zonder verder uitstel*, geregtelyk worden ingevorderd.

Curaçao 12 September 1877.

WAARSCHUWING.

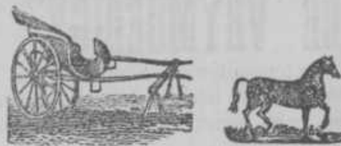
DE ondergeteekende waarschuwt by deze een ieder om niets hoegenaamd aan iemand op zyn naam aftegeven, zonder een door hem of zyne echtgenoot onderteekend bewys; zullende geene rekeningen door hem betaald worden, dan die, welke voorzien zyn van een zoodanig bewys.

Curaçao den 30 Augustus 1877.
C. J. NEUMAÑ.

DE GEBOUWEN, GRONDEN en ZOUTPANNEN der plantagie *DAMASCO (a) JANTIEL* worden by inschryving met gesloten biljetten te koop aangeboden; alsmede p. m. 8,000 vaten ZOUT, waarvoor afzonderlyke aanbieding zal aangenomen worden. Men gelieve den prys van het zout per vat te vermelden, (leverbaar op den tuin). De biljetten worden op den 25 dezer maand des middags te 12 ure, geopend en zullen tot op dat uur ontvangen worden door den Heer J. J. PIETERSZ, by wien men zich voor informatie vervoegen kan.— Geen bod onder de *f* 40,000. zal in aanmerking worden genomen.

Curaçao den 6 September 1877.
JACOB LAUFFER.

Gedrukt by C. J. & A. W. NEUMAN Fz.